

... ein ljómandi symfonisk yrking í glopraregni, sjóroki og vindi

Árni átti glopraregnið, Ulrikka átti sjórokið og Kirstin átti vindin — í Fuglafjarðar kirkju hóskvöldið 9. sept 1999. Frits Johannesen ummælir konsert í Fuglafjarðar kirkju hóskvöldið 9. september

Frits Johannesen

Ímillum tvey djúp lágrýst var ein fitt konsert í Fuglafjarðar kirkju. Hetta var ein kamarkonsert.

Kirsten Schultz Hansen, mezzosopran. Ulrikke Høst-Madsen, cello og okkara Árni Hansen, klaver.

Tað vóru júst hesi djúpu lágrýst, sum høvdu fært tey hendavegin. Annars skuldu tey havt verið á Tvøroyri henda dag og spælt og sungið fyri fólki har. Smyril sigldi ikki vegna illveður.

Skotbráð var stutt at kunngerá, at konsertin skuldi verða í Fuglafjarði í staðin, men soleiðis er. Veður og vindur má sær ráða. Ikki vóru vit mong, ið sótu og lurtaðu hetta illveðurskvöld. Tó so, vit vóru nokur.

Hetta var ein hugtakandi konsert. Ein samansjóing av neistum úr klaveri, cello og sopranrodd. Eldur var í beinanvegin. Ein lokkaskái var ímillum lágrýstini, men her var eingin skái í kirkjunum. Tónar og orð vóru floygd. Lyftu seg upp í tróðrið og funnu sær eitt sæti ímillum kross og hosu, so betur kundi tað ikki verða.

Kirsten Schultz Hansen tjúkladi um tónarnar ímillum vindkastini, sum blivu veikari og veikari undir konsertini, men tað var satt at siga ein sannur stúkudagur, hvar hetta fitta danska

sprund tolkaði Bach, Mozart og Brahms. Fyri okkum, sum lurtaðu var hetta eitt fjallamál av listarligum tónum, sum søktu sær skjól undan tí ógílga regninum, sum leikaði í sum músatitan móti skjöldri og vindeygum. Hetta var sannur sangur, ið erti hvønn nóta, hvørja punkturing og bant fraseringarnar so væl saman, at eingin dropi kundi detta niður millum. „Erbarne dich, mein Gott!“ úr Mathæuspássiðini fór sína vallaraferð út í kirkjurúmið. Hetta er ein altaria nr. 47 í hesi røð. Hóast tað var hon væl sungin. Bach gekk ímillum regndroparnar og vælsignaði sangin. Ikki skal farast út í æsir við Passiðini, men bert siga at passiðini eru so stásiliga nýtt, at listin lúgvast ikki í hesari binding. Tak bara „O Haupt voll Blut und Wunden“. Hetta var yndislagið hjá Bach. Hann nýtti hetta lag fyra ferðir í hesi passið og tók tað upp aftur í sínum jólaoratorium við orðunum: „Wie soll ich dich empfangen?“ (Befal du deine wehe). Hetta var annars eitt verðsligt lag – ein „kjerligheitssangur“, sum Leo Hasler hevði skrivað niður og útsætt. Tá ið komið verður at tinnuni og hugsað verður um lögini, er synd at siga at Bach og Luther vóru erskvinnir. Var eitt lag yndisligt, so varð tað brúkt um hetta var verðsligt ella andaligt. Tað eru so mong domi um hetta. Lat hetta liggja.

Árni var ikki sleptur upp á fjall saman við Kirstini og Ulrikku. Hann var knávir í sínum spæli og ballaði seg

væl undir ljómin í cellospælinum og kláru røddina hjá mezzo-sopranini. Kamartónleikur kann vera so yndisligur, at hann aldri tránar, tá ið hann verður borin fram í anda og tign. Soleiðis hetta kvöld. Tá ið tú kemur har til, at tosað verður saman á instrumentunum, og tað svingar, sleppur tú ikki longur. Tá ert tú frelstur — og Árni var frelstur hetta kvöld ímillum tvey yndisligar kvinnur, Bach, Mozart og Brahms. Mer dámdi best Brahms: Zwei Gesänge op. 91: Gestillte Sehnsucht og Geistliches Wiegenlied. Brhams gjørdi yvir 200 „Lieder“. Hann kendi sera væl týskan fólkatónleik og setti ein serligan dám á hesi lög við sínum knáva klaverkynstri sum fylgisspæli.

Lögini hetta kvöldið bygdu brúgv ímillum tað klassiska og nútíðartónleikin. Brhams var júst tónasmiðurin sum t. d. Bartok, Strawinsky og Carl Nilesen fingi í vøggugávu. Her var Kirsten fram úr í sínum listarliga dámi. Sum ein marmennil stóð hon inni í kór og tók kvørkratak um Brhams. Ikki so at skilja at Brhams kvallist, men hann spraklaði sum ein jokari í rødd hennara. Hon lyfti Árna upp frá klaverinum og Ulrikka dróg bogan eftir streingjunum, sum um hon var á Suðurlandinum í sjálvdrátti.

Hárið flákrði um ennið og háls. Ein stórus tuskur var í heimatn og hann varð drigin at borði. Hann var sýttur inn um, blóðgaður og tveittur í tofturímið. So røkt ut var í hesum lögum.

So kundi tað vera so fríðsælt, at røddin hjá marmennilinum høyrðist sum fjarur dráttur undir myrkum sævarkletti. Alduragið kýndi gjarinum í fløðandi sjógvi ein sólskinsdag og skjó frá hesum var í spælinum hjá Árna, í fílingini hjá Ulrikku og røddini hjá Kirstini. Hetta var Brhams, sum gav seg til kennar ímillum tvey lágrýst hetta kvöld.

Per Nørgård var við í hesum hópi. Tvey resitativ, op. 16 fyri sang og cello. Orðini átti Pär Lagerkvist — „Jag lyssnar til vinden“ Gammal Genius. Hetta kundi tykjast eitt sindur fremmant, men tað var eitt sindur í ætt við Brhams og tolkaði Kirsten hetta hugtakandi. Serliga orðini gav hon liv á ein serligan hátt, ið røði fram undir spæli hjá hinum. Orðini eru jú sanniliga hin helviti og svenskt er so

sangbart. Jú, hetta var sjaldsamt at hoyra.

Ulrikke Høst-Madsen spældi Tema yvir 10 variationir yvir gamla føroyska sálmalagið „Vagn op og slá på dine strenge“ av William Heinesen. Hetta er skrivað fyri brach, men her ljómaði tað á einari cello. Tað var væl spælt — sera væl spælt, men hugsast kann, at hetta eigur at verða framført á einum minni instrumenti. Ljóðið var sum ein starvalokkur í regni — fleyg ymsar vegir, setti seg á snór, apelar, træðir og greinar. Av og á vóru teir í celloini og reidraðust í hárinum hjá Ulrikku.

Í januar næsta ár verða tað 100 ár síðani William Heinesen varð borin í heim. Her

vóru hundrad starar í hesum ljóðföri — og teir sungu so listiliga. Ein margfaldur listarmaður átti lotina og tað hevur hann uppiborið.

Ikki er so nógv skriva í tónleiki fyri sang, klaver og cello. Á Kgl. Bibliotekinum vóru tey komin fram á fyra sangir, sum vóru settir út til hesa manning, sum Jørgin Malling hevði tilevnað. Hetta høvdu tey tikið við í skrána. Orðini átti H. V. Kaalund (Aftenskumring), J. L. Heilberg (Sommerregn), Serenade ved Strandbredden (Chr. Winther) og Et Aftensuk (Emil Aastrup). Skaldaheimurin var ikki ókendir, men tónleikurin var eitt sindur sjaldsamur. Vondin í hesum lögum bóru boð til bæði orð og ljóðföri,

hóskaðu væl saman og hildu hvørt annað uppi til tað síðsta.

Endað varð við tveimum lögum av Weyse „Hyrden græsser sine får“ (H. C. Andersen) og „Natten er så stille“ (J. Heilberg). Natten er så stille. Friður var í tónleikinum, men uttandura vóru tvey lágrýst, sum slærdu ring um oyggjarnar. Her var ein ljómandi symfonisk yrking í glopraregni, sjóroki og vindi. Árni átti glopraregnið, Ulrikka átti sjórokið og Kirstin átti vindin — og hetta var í Fuglafjarðar kirkju hóskvöldið 9. sept 1999.

Frits Johannesen
Fuglafjörð

Kirsten Schultz Hansen, mezzosopran, Ulrikke Høst-Madsen, cello. Okkara Árni Hansen spældi klaver

